

פנים חדשות לחילות הקרקע

הסוביאטים

ההד הרב שעוררו בציבור ההתפתחויות המפתיעות בחיל האויר הסוביאטי, גרם לכך שהוסבה תשומת-לב פחותה להתפתחויות החשובות במידה שוה שחלו לאחרונה בחילות הקרקע הסוביאטיים. בתקופה שלאחר מלחמת העולם השניה טיפחו הסוביאטים תכניות מודרניזציה נרחבות, שנועדו להתגבר על מגרעות בכלי הנשק ולהגדיל את כושר הניידות של הגייסות. על מלוא משמעותה של עובדה זו ניתן היה לעמוד אך לפני זמן מועט בלבד — משתחלו להתגלות במידה רבה והולכת התוצאות הממשיות של מלאכת התכנון.

כיום עומדת לרשות הכוחות הסוביאטיים "משפחה" שלמה וקטלנית של כלי-נשק חדשים או משופרים, החל מאקדח וכלה ברכישה בת 8 או 9 אינשט, מרגמה בת 240 מ"מ ותותח-הוביצר בן 203 מ"מ — 3 סוגי נשק המסוגלים לירות קליעים אטומיים. ההתקדמות שגילו הרוסים לאחרונה בפיתוח כלי-נשק וציוד חדישים עולה על רמת היכולת שיוחסה להם בעבר. עגלות-סוסים וכן משאיות מתאששות הוחלפו ע"י סדרה של כלי רכב חדישים המתקבלים בטיבם למשוכללים ביותר שבכלי הרכב המיוצרים במערב (ויתכן כי אף יעלו עליהם). כן הכירו המתכננים הסוביאטיים בתפקיד החיוני הנועד להליקופטרים במלחמות העתיד — ובמלחמה אטומית במיוחד — ויצרו "משפחה" שלמה של כלי-טיס בעלי כנף-סובב. מכל אלה ניתן ללמוד שהרוסים מיעדים לצבאם הגדול את התפקיד העיקרי במלחמה העלולה לפרוץ — בין אם יופעלו בה כלי נשק אטומיים ובין אם לא יופעלו.

השימוש האפשרי בנשק אטומי טקטי גרם לשידוד מערכות בהלכה-הצבאית ובטקטיקה-הנהוגות כיום בצבא הסוביאטי. כיום ניתן להבחין בנקל בכיוון הכללי של המחשבה הצבאית הסוביאטית באשר להתפרסות הטקטית של כלי-נשק גרעיניים בשדות-הקרב

של העתיד; באחד הגליונות האחרונים שלו מסכם "קרסניה זבודה" את העמדה הסוביאטית לגבי בעיה זו: בעוד שבחוגי הצבא הסוביאטי מכירים בכך שלחמה אטומית דו-צדדית אינה עשויה לשנות את עקרונות-היסוד במבצעים הצבאיים, וכפי שיש לצפות ישארו האש והתמרון שני גורמי היסוד בקרבות-קרקע — הרי השפעתה-המוחצת של עוצמת האש הגרעינית מכתיבה את ההכרח בהגדלה רבה מאד של הניידות והגמישות של כל היחידות.

המפתח להצלחה בשדות הקרב האטומיים טמון בכושרם של הגייסות להתפזר באופן מרווח מאד כדי להפחית את פגיעותם למהלומה גרעינית אויב-בת — מבלי להפסיד מהיכולת לרכז כוחות גדולים בנקודת ההכרעה.

אין ספק בכך, שבצבא הסוביאטי — בדומה למתרחש בצבא האמריקאי — יפותחו וינסו במשך השנים הקרובות דפוסי-מבנה חדשים במגמה להגיע לצורות-הארגון המתאימות ביותר לשדות-הקרב האטומיים.

אכן, כמו בניסויים האמריקאיים של צורות-ארגון וכלי-נשק חדשים בתרגילים כגון: "אחרי!" "סייג'בראש", ו"הבזק הכחול" — ודאי שביצעו הסו-

התכליתיות בסיוע האוירי ההדוק ליחידות שבקו החזית. ההלכה האוירית הסוביאטית מרגישה מאז ומתמיד את התפקיד המסייע של הכוחות האויריים. גנרל-מיוור האויריה א. זייצב כתב לפני זמן לא רב: „מן הראוי לזכור ששיתוף-הפעולה הבין-חילי מבוצע במפורש למען עניניו של חיל-הרגלים, אשר כפי שידוע היטב הוא הממלא את התפקיד העיקרי בקרב“.

כתוצאה עקבית מקו מחשבה זה, שמו הרוסים את הדגש על פיתוחה של סדרת כלי-נשק חדישה לחלו-טין, במגמה להגדיל את תכליותם של גייסות הקרב-קע. מתכנני הנשק הסוביאטיים בחנו היטב את המג-רעות והיתרונות כאחת של דגמי הנשק שהיו ברי-שותם בימי מלחמת העולם השנייה. למעשה, אך מעטים בלבד — והטובים ביותר — מדגמים אלה הושארו בשימוש.

אם כי מקוריות המחשבה אינה מתבלטת ביותר בתכנון הנשק הסוביאטי, הרי המהנדסים הרוסיים הוכיחו בעליל שהם מסוגלים לנצל את פרי התכנון של צבאות זרים, ואף לשכלל את הדגמים הזרים המעולים ביותר ולהנהיגם בכלי הנשק הסוביאטיים. כדוגמא לכך יכולה לשמש ה„משפחה“ החדשה של כלי הנשק הקל, ששלושה מהם משתמשים בכדור רובה הדומה לכדור מקוטר 7.62 מ"מ הנמצא בשי-רות צבאות נאט"ו (אך קצר ממנו במקצת). „משפחה“ חדשה זו מורכבת מרובה-מטען, תת-מקלע ומקלע, שכולם יורים את התחמיש האחיד החדש. אין ספק בכך, שפיתוח התחמיש האחיד הושפע מפיתוח הכ-דור הקצר מקוטר 7.92 מ"מ ע"י הגרמנים בשביל תת-המקלע החדש שלהם (MP 44) שיוצר בתקופת מלחמת העולם השנייה — התפתחות שומחיה החימוש ראו בה בזמנו אחד המפנים החשובים ביותר בפני-תוח הנשק הקל בתקופת המלחמה.

הנשק הקל

תכנון הנשק הקל הסוביאטי בתקופה שלפני 1939 שם את הדגש על דיוק הקליעה; במשך המלחמה ולאחריה היתה הנטייה העיקרית — פיתוח עוצ-מת אש אוטומטית גדולה יותר, בהתאם לעקרון החדש של הסוביאטיים על התקפה ואש על מטרות-שטח. כלי הנשק הקל החדשים הסוביאטיים שסופקו ליחידות במשך השנים האחרונות מותאמים לעקרון זה. נוסף על כך, העובדה שכל כלי הנשק החדשים משתמשים בסוג תחמושת אחיד, מקילה כמובן

ביצטים שינויים רבים בטרם יתקבלו סופית צורות-ארגון וכלי הנשק המתאימים. לכן, הרוצה לעמוד על כל הצירופים האפשריים-בעתיד של כלי-נשק או יחידות סוביאטיים, אינו יכול להסתפק בידיעת המבנים וכלי הנשק הסוביאטיים הנוכחיים בלבד, כי אם עליו לעקוב אף אחרי אלה הנמצאים בתהליך של פיתוח וניסוי.

הטקטיקה לשדה הקרב האטומי והולכת ומתגבשת בהדרגה. יש בה ברוב המקרים דמיון רב להלכות-היסוד שבהן מקורה. לכן, כדי להבין טוב יותר את ההלכות הטקטיות הסוביאטיות של העתיד, חשוב ללמוד היטב ולעקוב אחרי ההלכות הנהוגות כיום ואחרי התפתחותיהן.

בעוד שנראה שהמנהיגים הצבאיים של ברית-המועצות לוקחים בחשבון במידה גוברת והולכת, את האפשרות שתתכן הפעלה טקטית של כלי-נשק אטו-מיים במאבק מזוין בעתיד, הרי אין ההלכה הצבאית שלהם נוטה להפחית את ערך התפקיד המיועד במאבק כזה לגייסות „המקובלים“.

כלי-נשק אטומיים מעוררים אמנם, כמה בעיות באורחי הלחימה, אך לדעתם, אין להגזים בערכן של אלו. המחשבה הצבאית הסוביאטית גורסת, שאמצעי לחימה חדש זה לא רק שאינו מפחית, אלא להיפך מגדיל את חלקו של החייל הרגלי ומעלה את תפקידו לרמה חדשה. תוצאותיו של קרב יקבעו גם בתנאי לחמה אטומית, ע"י אנשים האיתנים ברוחם וקשו-חים בגופם, המאומנים בהפעלת ציוד מעולה, ובעלי מורל-קרבי גבוה. קיימים אמצעים ודרכים להבטחה-עצמית בפני סכנות אטומיות, וחיילים היודעים לנ-קוט אמצעים אלה יוכלו לבצע את משימותיהם, אף לנוכח הפעלת נשק אטומי ע"י האויב.

ידוע לנו כי האסטרטגיה הסוביאטית במלחמת-העולם השנייה היתה מבוססת בראש ובראשונה על חילות קרקע רבי מספר הנתמכים ע"י כוחות אויר וצי. אם כי תפישת אסטרטגיה זו עברה כמה שי-נויים מאז, מוסיפה ברית-המועצות לקיים כוחות קרקע גדולים, והם מפתחים בהתמדה את יכולתם להשתלט על היבשת האירופית-אסיאתית כדי לספוג את המקורות הטבעיים, התעשייתיים ומקורות כוח-אדם שבה.

עקרונות הארגון הסוביאטיים — בהתאמה להלכות הטקטיות שלהם — מוסיפים להחזיק את יחידות האויריה הטקטית תחת פיקודו של מפקד החזית (מפקד קבוצת-ארמיות) כדי להבטיח את מכסימום

הרובה-המטען הסוביאטי החדש.

מפנה חד מתת-המקלע הסוביאטי הסטנדרטי שהיה בשימוש במלחמת העולם השנייה ובקוריאה. התח-מיש החדש מקנה לו טוח גדול יותר, עוצמת-פגיעה רבה יותר, וגמישות הפעלה רבה יותר מאשר לקוד-מו.

המקלע החדש משמש כנשק כיתתי. אף הוא יורה את התחמיש האחיד החדש, עובדה המגדילה את כמות התחמושת שמסוגל נושא-התחמושת לשאת בפעולה ומגדילה את עוצמת האש היעילה אשר הכלי מסוגל לירות. המקלע ניזון מסרט המקופל בתוך

במידה לא-מבוטלת על הבעיות הלוגיסטיות הנוג-עות בדבר.

ואלה הם הפרטים החשובים על החידושים בתחום הנשק הקל הסוביאטי: הרובה החצי-אבטומטי (רובה-מטען) מכונה בצבא הסוביאטי בשם "קרבין" (צילום משמאל) נועד להחליף את הרובה מופעל-הבריה מטפוס Moisin שהיה בשימוש במלחמת העולם השנייה. לרובה החדש טוח קצר מאשר לקודמו, אך

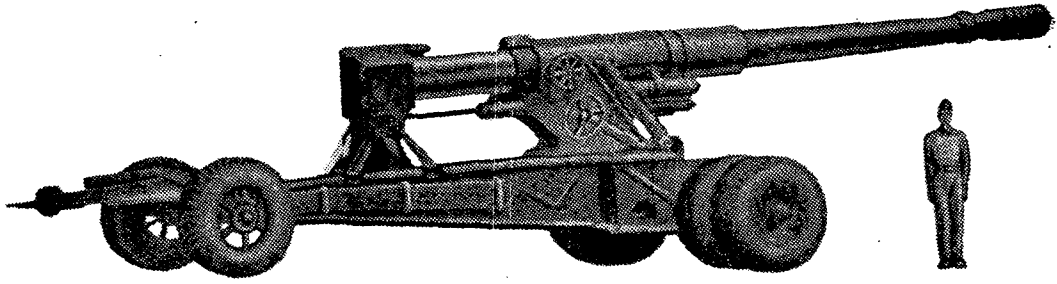

חימין לשמאל: מקלע קל, תת-מקלע ורובה-מטען — כלי נשק סובייטיים חדשים.

הוא עולה עליו בדיוק הקליעה בטוח הקצר יותר. במיוחד מצטיין הרובה-המטען החדש בעוצמת-אש גדולה בהרבה מזו של הדגם הקודם. תת-המקלע החדש (ראה כותרת), מופעל-הגז, מציין

תוחח בן 85 מ"מ

תותח-הוביצר בן 203 מ"מ

זיוני בן 76 המ"מ בתותח 85 מ"מ, כלי הנשק המותאם היטב הן למתן אש עקיפה והן לפעולה בתפקיד נגד-טנקי. כן הוכנס לשימוש תותח-שדה בן 100 מ"מ, שאף הוא איננו תותח שדה בלבד, אלא עשוי לשמש גם כתותח נ"ט (בדומה, כידוע, לתותח בן-76 המ"מ מדגם 1943 שקדם להם בארטילריה הדיביזיונית).

מחסנית-תופית (ראה בתמונה). האקדח בקוטר 9 מ"מ. כלי חדש זה ניוון ממחסנית בת 20 כדור ומצויד במכתוף-עץ המשמש אף כנר-תיק. יורה כדורים בודדים או צרורות, לטוחים קצרים.

הארטילריה

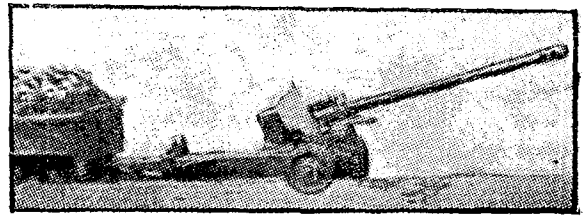
ארטילריית-השדה, המשמשת לפי מיטב המסורת הצבאית הסוביאטית כמקור העיקרי ל"אש-הרויה" רבת עוצמה וכמות, לשם סיוע לחילי-הרגלים — פיתוחה מאז מלחמת העולם הנו נרחב ומקיף ביותר. כיום עומדת לרשות הסוביאטים מערכת חדשה להלוטין של כלי ארטילריית-שדה, המכילה לא רק תותחים בעלי רמה גבוהה של ניידות ותכליתיות,

הוביצר בן 152 מ"מ

התותח בן 122 המ"מ החדש (ראה תמונה) הנו בעל טוח גדול יותר ב-10%, ואפשר להכניסו לפעור-לה נגד מטרות אויבות בזמן קצר בהרבה מאשר הדגם הקודם מקוטר זה, שהיה בשימוש במלחמת העולם. בחדשם תותח זה שאלו המתכננים הסוביאטים ממיטב הסגולות של התכנון הארטילרי הגרמני.

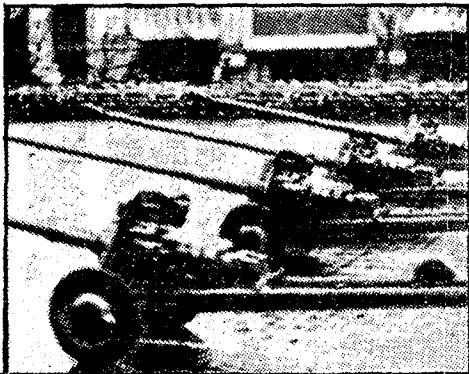
הוביצר בן 152 המ"מ. הדגם מקוטר זה שהיה

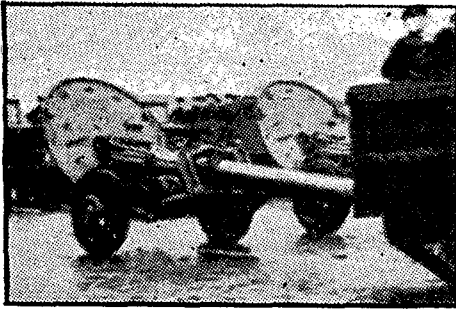
תותח-שדה בן 122 מ"מ

אלא גם "משפחה" שלמה חדשה של גוררי-תותח זחיליים המאפשרים הצבה מהירה של סוללה בעמדות — ופיזור מהיר. במצעד ה-1 במאי 1955 נראו גוררי-תותחים חדישים הבנויים על גבי מרכב של טנק בינוני.

כלי הארטילריה החדשים, כיתר סוגי הציוד המ-נופקים כיום לגייסות הקרקע הסוביאטים, מסוגלים לנוע במהירות על פני כבישים חדישים — בניגוד לציוד מימי מלחמת העולם שהיה מותאם בעיקר לתנועה בדרכי האבק והרפש המרוכות שברוסיה. זמן קצר לאחר המלחמה הוחלף התותח הדיבי-

תותח-שדה בני 100 מ"מ.

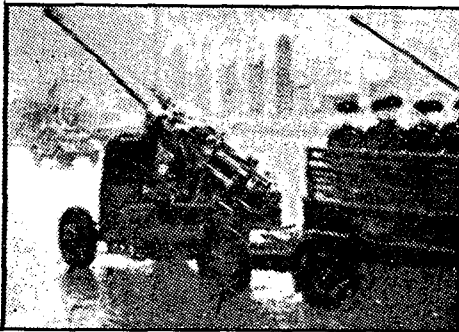
מרגמה בת 160 מ"מ

הפעולתה: אפשר להשתמש בה למתן סיוע הדוק או לאש לטוחים ארוכים (כמשוער — טוחה שוה לזה של תותח-ישראל). כן אפשר לירות בה פצצות "מקור-בלות" ואף קליעים אטומיים (כפי המשוער).

מרגמה אחרת שפותחה לאחרונה היא המרגמה בת 160 המ"מ, שהנה ככל הנראה דגם משוכלל יותר של המרגמה הכבדה 1943 — M שהיתה בשימוש במלחמת העולם וכמשוער אף עולה עליה בטוח.

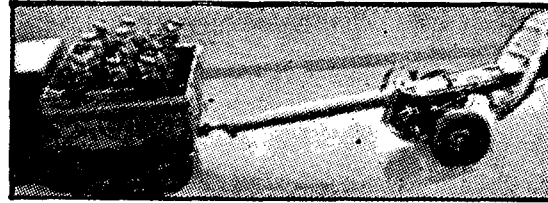
הארטילריה הנגד מטוסית

תותח הנ"מ בן 122 המ"מ הנו כלי נ"מ חדש שפותח לאחרונה (ראה תמונה מימין, למטה), המשמש להגנה בפני מטוסים הטסים בגובה רב. תותח זה מצויד, כפי שנודע, במתקני מכ"ם לבקרת-אש. במתקנים כאלה מצויד גם התותח החדש נ"מ בן 100 המ"מ (ראה תמונה למטה). כלי זה מצטיין בניידות גבוהה ובריבוי האפשרויות בשימוש. אפשר להנמיכו ולהשתמש בו שימוש משני כתותח נגד-טנקי. תותחי הנ"מ בני 100 מ"מ משמשים מעתה לא רק להגנת מטרת "אסטרטגיות" — כאזורי תעשייה וכו' —

תותח נ"מ בן 100 מ"מ

בשימוש במלחמת העולם היה תכליתי עד מאוד, אך בגלל כבדו וסרבולו היה "נתקע" תכופות בשדה. הכלי החדש בן 152 המ"מ עולה בניידותו בהרבה על הכלי הקודם כתוצאה מהתקנת רכוב-תותח חדש. הטוח הוגדל אף הוא במקצת, בעיקר הודות לשיפורים בתחמושת.

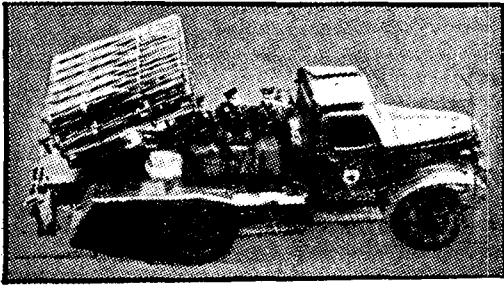
מרגמת-ענק בת 240 מ"מ

אחד מההישגים רבי הרושם ביותר בתחום הארטיילריה הוא ללא ספק תותח-ההוויצ'ר החדש בן 203 המ"מ (ראה תמונה בע' 66) שאפשר להציבו ולהתקינו לפעולה תוך דקות ספורות, ואילו הדגם מקודם זה שהיה בשימוש הכוחות הסוביאטיים במלחמת העולם השנייה נזקק להכנות של כמה שעות עד לפתיחת-אש. נוסף לכך מצטיין התותח החדש בטוח גדול יותר בשעור 50%, כך שלרשות הצבא הסוביאטי מצוי כלי ארטילרי כבד בעל ניידות גבוהה במיוחד, המתאים כמשוער לירית פגזים אטומיים.

מרגמות כבדות: בעוד שהמרגמות נחשבות כרגיל כנשק רגליים, המספק סיוע הדוק ליחידות הרגלים, פיתחו הרוסים מרגמות-ענק המשמשות כתחליף זול יחסית לכלי הארטילריה. המרגמה בת 240 המ"מ הנה גדולת-הקוטר שבין המרגמות הכבדות שבשרות צבאות העולם, והנה בבחינת חידוש בתחום זה. אף היא בעלת כושר ניידות רב (נגררת בנקל ע"י רכב גורר או מכוניות), ומצטיינת בגמישות באפשרויות

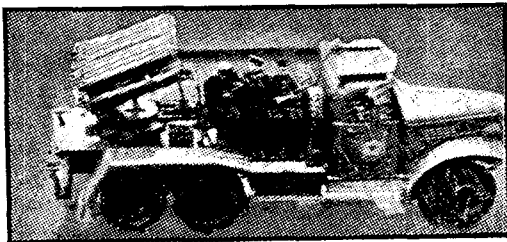

תותח נ"מ בן 122 מ"מ

משגר נושא 12 רקיטות בנות 9 אינטש

משגר-ירקיטות חדשים בעלי היסע-עצמי, המסוג-
לים לנוע במהירות בכבישים. כלים אלה, שכקוד-
מיהם אף הם נועדו לירי מטחי-רקטות שלמים, הנם
בעלי טווח ארוך. הם עשויים להנחית על מטרה תוך
זמן קצר ביותר — כמות עצומה של חמרי-נפץ.
מצויים משגרים נושאי 16 רקיטות בנות 6 אינטש.
לגבי אלה בעלי קוטר-רקטות גדול יותר — מצויות

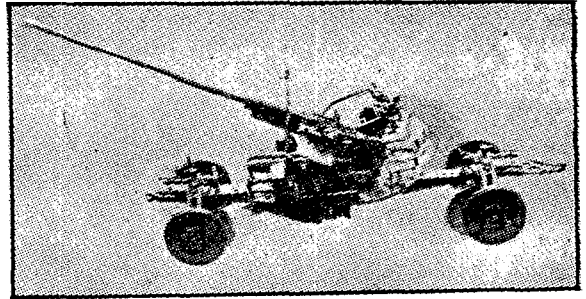
משגר נושא 16 רקטות בנות 6 אינטש

ידיעות סותרות (ואולי משלימות זו את זו): לפי
גרסה אחת אלה הם נושאי 12 רקיטות בנות 9 אינטש
ואילו לפי האחרת — 12 רקיטות בנות 8 אינטש.
כפי שצויין לעיל, אפשרי כמובן שאלה הם גלגולים

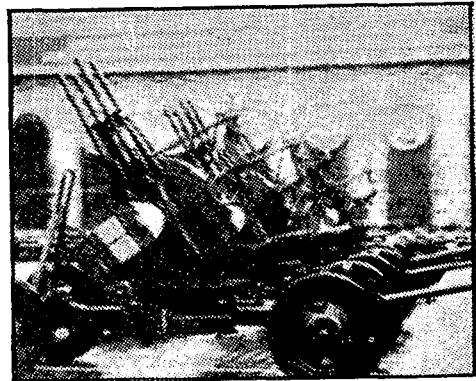
משגר נושא רקטות בנות קוטר גדול מאד

אלא אף הוצבו בעוצבות שדה כנשק נ"מ אורגני.
לעומת תותח חדש זה, הרי התותח בן 85 המ"מ
מתקופת מלחמת העולם השנייה (שאת מקומו "ירש"
התותח החדש), הוא בינוני בטיבו, ובעל בקרת-אש
איטית ובלתי יעילה.
למטרות הגנה בפני מטוסים מנמיכי-טוס פותח

תותח נ"מ בן 57 מ"מ

תותח בן 57 מ"מ. תותח זה הנו אבטומטי, ומופעל
או ע"י בקרת-מכ"ם, או בעזרת כוונות אופטיות רגי-
לות. קצב האש שלו כפול מזה של התותח בן 37

מקלע כבד נ"מ בעל ארבע קנים בני 14.5 מ"מ

המ"מ, שאת מקומו הוא תופס. כן פותח למטרות
הגנה נגד מטוסים מנמיכי-טוס המקלע הכבד בן
14.5 מ"מ (ראה תמונה למעלה). מקלע זה מצוי בכמה
צורות; חד-קנית, דו-קנית, וארבע-קנית. הוא נועד
לרשת את מקומו של המקלע הכבד בן 12.7 המ"מ
החד-קני מתקופת המלחמה.

משגרי רקטות

את מקומן של ה-13 M וה-31 M הקטיושות"
הנודעות מימי מלחמת העולם השנייה, תופסים כיום

כמשוער מצויד הטנק החדש גם במתקנים משובחים לירי-לילה הפועלים בעזרת קרנים אינפרא-אדומות, ומקילים על מעבר בשטח-לא-דרך ולחימה בלילה. תכונה זו רצויה במיוחד בשדות הקרב רבי-התמרון של העתיד. הן הטנק הבינוני T-54 והן הטנק הכבד החדש מצוידים במנועים חזקים וטובים יותר מאלו של הטנקים T-34 — 3 — ("סטלין"). מהי-רותו של ה-T-54 שוה לפחות, ואף יתכן שעולה בהרבה על זו של ה-T-34. העובדה שמספר רב של טנקים T-34 נמכרו למצרים ולארצות אחרות במזרח-התיכון מוכיחה, כי היצור של ה-T-54 נכנס לשלב המוני, וטנק זה הופך לנשק הסטנדרטי של הדיביזיות הסוביאטיות.

כן פותחו נוסאי גייסות משוריינים, אלה מיוצרים בקנה-מידה המוני, אם לדון לפי העובדה שציידו בהם את צבאות המדינות הגרות. הטיפוס הנפוץ ביותר הנו נגמ"ש BTR-152 — רכב גלגלי 6X6 פתוח, בעל שריון קל (ראה מערכות ק"ה).

הליקופטרים

אף בתחום זה גילו הרוסים לאחרונה פעילות רבה. ב-1951 הופיע ההליקופטר בעל 5 המושבים המכונה "ע" האמריקאים (HARE *). זהו הליקופטר קל לסיור ולשימוש כללי (המקביל ל-H-13 ו-H-23 —

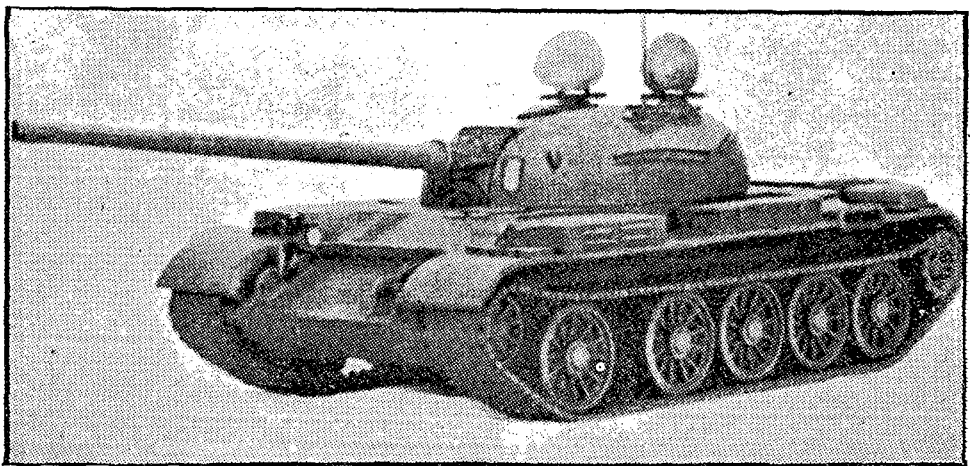
לשם נוחותם קבעו פרסומי הצבא וחיל-האוויר האמריקאיים על הכותות הסוביאטיות, שיטת כינויים מיוחדת לציון מטוסים סוביאטיים. כל הכינויים הם שמות בעלי חיים; אלה המתחסים למפציצים (Bombers באנגלית) מתחילים באות B המתחסים למטוסי-קרב (fighters) באות F ואלו המתחסים להליקופטרים — באות H. המלה HARE פרושה ארנבת.

מקבילים של נשק רקיטי, אולי כתוצאה מנסיונות פיתוח שונים.

מתקן לשיגור ארבע רקטות בקוטר גדול מאוד נראה לראשונה במצעדי שנת 1954; יש סוברים כי מתקן זה עשוי לשגר קליעים אטום-מיים. לרברי מומחים שראו אותם, עולים המשגרים החדשים על הדגמים הישנים בדיוקם וביציבות-תעופתם של הקליעים תודות לייצוב באמצעות תנועה סיבובית שפוחת במקום ייצוב-הסנפירים שב-דגמים הקודמים. קשה להגזים בערכו של נשק הרקטי-טות הכבדות הסוביאטי החדש כתוספת והשלמה לאש הארטילריה הרגילה, וכאמצעי אפשרי לשיגור קלי-עים אטומיים.

שריון

בתחום השריון פיתח לאחרונה הצבא הסוביאטי טנקים בינוניים, כבדים ואמפיביים חדשים. החידוש הבולט ביותר הנו הטנק הבינוני T-54 — הבא כיוזרו של הטנק T-34 — המפורסם מימי מלחמת העולם. הטנק החדש מאחד את התכונות הטובות ביותר של ה-T-34 עם מספר שכלולים, שהעיקריים שבהם — צלילת נמוכה יותר ושיפועים ומשטחים משופרים, שיש בהם כדי להסיט את פגיעות האש האויבת. כן חומש הטנק בתותח אחר בן 100 מ"מ. (כנראה — בדומה לזה שבמשחית-הטנקים SU-100 — הכי-ביאטי) הבא במקום התותח בן 85 המ"מ שבו היה חמוש ה-T-34. התותח החדש עולה בטוח היעיל שלו על התותח בן 85 המ"מ ומבקיע שריון עבה יותר בטוחים גדולים יותר; כן מצויד התותח במערכת בקרת-אש מעולה המאפשרת אש מדויקת ומהירה.

הטנק הבינוני החדש T-54

האמריקאים), אשר אפשרויות-השימוש בו רבות מאד, כגון לטיסות-מפקדים, לסיור ואף למשימות הספקה מוגבלות במצבי-חרום. הליקופטר-משא המכונה HOUND ("כלב ציד"), שהופיע ב-1953, הנו בעל תפווה משוערת של קרוב ל-2 טון מטען או 16 חיילים. להליקופטר זה, הדומה ל-H-19 האמריקאי, דלתות-קונכיה באחורי הגוף המקילות על הטעינה והפריקה, והוא מסוגל לשאת גיפ או תותח-שדה. ההליקופטר הסוביאטי החדש ביותר הוא ההליקופטר-הכבד הדו-רוטורי HORSE ("הסוס"), שהופיע ב-1956. יש לו מנוע לכל רוטור, היכול להפעיל את 2 הרוטורים אם ניוזק המנוע האחר. ההליקופטר מסוגל לשאת, כפי המשוער, מטען של 5 טון לערך, או בין 40 ל-50 חיילים בחגור מלא וכן את הצות. תא המטען עשוי להכיל תותח-שדה ביחד עם הרכב הגורר אותו.

מגמות התפתחות כלליות

ניידות. המתכננים הסוביאטיים הקדישו תשומת-לב רבה לניידות גייסות הקרקע, הן על הקרקע והן באויר. מכסת הרכב האורגני לדיביזיות הרגלים הוגדלה במידה עצומה, השימוש ההמוני בנגמ"שים, שהוזכר לעיל, מגדיל ללא ספק את כושר העבירות של יחידות הרגלים הסוביאטיות בשטח-לא-דרך וב-שטחים שזוהמו על ידי קרינה רדיו-אקטיבית. כן פותחו כלי רכב אמפיביים מסוגים שונים. בין היתר מיצרים הרוסים רכב אמפיבי מטפוסים הדומים בטיבם לגיפ האמפיבי ה-Dukw האמריקאיים, ואף עולים עליהם.

ניידות מוטסת. ניידות הגייסות הסוביאטיות באויר הוגדלה אף היא במידה ניכרת. נודע על הכנסתם לשירות של מטוסי-הובלה חדשים גדולים בעלי דל-תות-מטען מתחת לזנב, הדומים בצורתם החיצונית למטוסי ההובלה האמריקאיים מסוג Provider-123. כן נראו מטוסי הובלה כבדים חדשים בעת מפגנים אויריים.

הגברת עצמת-שריון בדיביזיות הממוכנות (* כמ-עט הוכפל לאחרונה מספרם של הטנקים שבתקן. על רקע הטנקים והנגמ"שים החדשים והמשאיות המשופר-

* דהיינו דיביזיות העומדות ב"אמצע", בין דיביזיות משרו-נות לבין דיביזיות רגלים רגילות. בדיביזיות הממוכנות מצוי אחוז מסוים של יחידות שריון (טנקים ורכב SU) וכן חיל-רגלים משרוין.

רות, יש לראות בשינויים אלה תגבורת רצינית לעוצ-בית הסוביאטיות הן בעוצמת האש, הן במידת השריון וכן — בראש ובראשונה — ברמת הניידות.

דגש על אויריה טקטית. תופעה חשובה הנה הת-רכוזתם של הרוסים בייצור סוגי מטוסים המשמשים להגנה אוירית ולסיוע אוירי הדוק. לגייסות הקרקע, בעוד שאין להבחין בכל גידול ניכר בהיקף הייצור של מפציצים כבדים ובינוניים. מטוסי-סילון מחלי-פים בקצב מהיר את מטוסי הבוכנה כמטוסי סיוע-אוירי-הדוק. כן ראו אנשי פמליתו של הגנ. טוינונג, ראש-המטה של חיל-האויר האמריקאי, במפגני יום-התעופה הסוביאטי ב-1956, מטוסי סילון דו-מנועיים נסיוניים, שתוכננו במיוחד למשימות סיוע-אוירי-הדוק. אין ספק שדגש זה בפיתוח סיוע-טקטי-אוירי הנו גורם נוסף העשוי אף הוא להמריץ את קצב-פעולתם (ועל כן — ניידותם) הטקטית-אופרטיבית של גייסות סוביאטיים.

סיכום

מגמות-ההתפתחות בחילות-הקרקע הסוביאטיים שצוינו לעיל, והכונתו-המודגשת של חיל-האויר למשימות סיוע לגייסות-הקרקע, נתנו בידי הצבא הסוביאטי את האמצעים להעלאת כושר-הפוטנציאלי ללחימה בשדות-הקרב של העתיד — הן במלחמה אטומית והן במלחמה בכלי-נשק "מקובלים".

כלי-הרכב החדשים והרבים יותר, הטנקים המ-שוכללים יותר, נושאי-הגייסות המשוריינים, כלי הארטילריה הניידים החדשים וההליקופטרים המ-עולים נושאי המטען והגייסות — כל אלה מציינים התאמה מוגברת של הגייסות לפעולה בצוותי-קרב קטנים, עצמאיים ופזורים היטב. אורחי הפעלה כא-לה עשויים להיות יעילים במיוחד כדי להתגבר על אויב-בכוח הנמצא בהגנה ומפעיל נשק אטומי טקטי. בקשר לכך, מעניינים דבריו של המרשל ז'וקוב, מיניסטר ההגנה הסוביאטי, אשר הכריז בפומבי על הגידול בעוצמת האש של גייסות הקרקע הסוביאטיים. במכתבו אל הפרשן הצבאי הנודע של ה"ניו-יורק טיימס", הנסון בלדוין, כתב המרשל ז'וקוב:

"חילות-אויר ונשק גרעיני כשלעצמם אין בכוחם בלבד להכריע את תוצאותיו של מאבק מזוין. על אף כוחו ההרסני של הנשק האטומי והמימני, אין ספק בכך שבמלחמה עתידה יוטלו למערכה צבאות גדולים וכמויות עצומות של כלי-נשק, מקובלים".